



УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАУКИ І ТЕХНОЛОГІЙ

ННІ «ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

Силабус навчальної дисципліни
«Кольорознавство; поліхромія творів мистецтва»

бакалавр

(назва освітнього ступеня)

023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

(назва спеціальності)

«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська
Факультет	Архітектурний
Кафедра	Основ архітектури
Контакти кафедри	ПДАБА. 49005, м. Дніпро, вул. Архітектора Олега Петрова (Чернишевського), 24а. Каб. 404 Телефон: (0562) 46-93-61; внутрішній 3-61; mailto:fund.arch@pgasa.dp.ua
Викладачі-розробники	Тимошенко Вікторія Миколаївна
Контакти викладачів	tymoshenko.viktoriia@pdaba.edu.ua
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/APX/ROZKLADP.HTML#A3
Консультації	https://pgasa.dp.ua/timetable/WSIGMA/APX/ROZKLADK.HTML

Анотація навчальної дисципліни

Силабус дисципліни «Кольорознавство; поліхромія творів мистецтва», розроблено відпо-

відно до освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Предметом вивчення дисципліни є інтегративною дисципліною фахової підготовки художника. Принципи вивчення її полягають у теоретичних знаннях поняття колір, колорит і їх особливості та практичних вмінь використання матеріалу. «Кольорознавство; поліхромія творів мистецтва» будуть використані в навчальному процесі професійної підготовки фахівця.

	Години	Кредити	Семестр
			II
Всього годин за навчальним планом, з них:	120	4	120
Аудиторні заняття, у т.ч:	64		64
лекції	16		16
лабораторні роботи			
практичні заняття	48		48
Самостійна робота, у т.ч:	56		56
підготовка до аудиторних занять	26		26
підготовка до контрольних заходів			
виконання курсового проекту або роботи			
виконання індивідуальних завдань	28		28
опрац. розділів програми, які не виклад. на лекціях			
підготовка до екзамену	2		2
Форма підсумкового контролю			екзамен

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни «Кольорознавство; поліхромія творів мистецтва», є інтегративною дисципліною фахової підготовки художника. Принципи вивчення її полягають у теоретичних знаннях поняття колір, колорит і їх особливості та практичних вмій використання матеріалу.

Завдання вивчення дисципліни «Кольорознавство; поліхромія творів мистецтва» - дати базові знання про предмет, природу кольору, його класифікацію та систематизацію, розглянути наукові, історичні, світоглядні та інші аспекти предмета, а також набуття практичних навичок в роботі з кольором і використання їх для творчої мистецької діяльності.

Пререквізити дисципліни – немає.

Постреквізити дисципліни - компетентності набуті в результаті вивчення дисципліни «Кольорознавство; поліхромія творів мистецтва» будуть використані в навчальному процесі професійної підготовки фахівця та суттєвим фактором для розширення можливостей у виконанні завдань з дисциплін «Живопис», «Монументально-декоративний живопис», «Композиція творів декоративного мистецтва».

Компетентності - відповідно до освітньо-професійної програми “Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація” 023.1.01.24:

ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК06. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недобросовісності.

ФК01. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.

ФК04. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за жанрами образотворчого мистецтва.

ФК07. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача.

ФК09. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

Заплановані результати навчання – відповідно до освітньо-професійної програми “Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація” 023.1.01.24:

ПРН01. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.

ПРН02. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

ПРН05. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПРН06. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об’ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.

ПРН07. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об’єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом; в тому числі при відновленні об’єктів культурної спадщини, пошкоджених внаслідок воєнних дій та надзвичайних ситуацій.

ПРН12. Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності.

ПРН13. Застосовувати сучасне програмне забезпечення у професійній діяльності (за спеціалізаціями).

ПРН15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів

Методи навчання - теоретичний та практичний метод.

Форма навчання – групова форма навчання.

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна. А саме створення кольорових викрасок на папері, картон для оформлення. Для цього використовується обладнання та інструмент: папір, фарби, пензлі, макетний ніж, лінійка.

3. ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Програма складається з теоретичного матеріалу та виконання практичних робіт.

1. Основи кольору та світла, їх фізичні характеристики.
2. Поняття кольору. Кольорові групи. Властивості кольорів.
3. Змішування кольорів. Типи кольорових сполучень.
4. Сприйняття кольору: фізіологія; колір і форма на площині і в просторі.
5. Кольорові контрасти.
6. Психофізіологічна дія кольору. Кольорові асоціації і символізм.
7. Кольорові гармонії. Типи кольорових гармоній.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі					
	усього	л	п	лаб	інд	с/р
1 курс, 2 семестр						
Змістовий модуль 1. Головні поняття кольорознавства. Кольорові групи. Типи кольорових сполучень.						
Основи кольору та світла, їх фізичні характеристики.	2	2				
Поняття кольору. Кольорові групи. Властивості кольорів.	18	2	8			8
Змішування кольорів. Типи кольорових сполучень.	20	2	8			10
Разом за змістовим модулем 1	40	6	16			18
Змістовий модуль 2. Фізіологічні основи кольору, поверхневі і просторові якості, контрасти.						
Сприйняття кольору: фізіологія; колір і форма на площині і в просторі.	18	2	8			8
Кольорові контрасти.	20	2	8			10
Разом за змістовим модулем 2	38	4	16			18
Змістовий модуль 3. Кольорові асоціації і гармонії.						

Психофізіологічна дія кольору. Кольорові асоціації і символізм.	21	3	8			10
Кольорові гармонії. Типи кольорових гармоній.	21	3	8			10
Разом за змістовим модулем 3	42	6	16			20
Усього годин	120	16	48			56

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Тема 1. Основи кольору та світла, їх фізичні характеристики.	2
2	Тема 2. Поняття кольору. Кольорові групи. Властивості кольорів.	2
3	Тема 3. Змішування кольорів. Типи кольорових сполучень.	2
4	Тема 4. Сприйняття кольору: фізіологія; колір і форма на площині і в просторі.	2
5	Тема 5. Кольорові контрасти.	2
6	Тема 6. Психофізіологічна дія кольору. Кольорові асоціації і символізм.	3
7	Тема 7. Кольорові гармонії. Типи кольорових гармоній.	3
Разом		16

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан	Тема занять	Кількість годин
1 курс, 2 семестр		
Змістовий модуль 1. Головні поняття кольорознавства. Кольорові групи. Типи кольорових сполучень.		
1,2,3	Завдання №1. виконання ахроматичного ряду від білого до чорного; виконання спектру (хроматичні кольори) та представлення його у ахроматичному виді. Формат А3 (), гуаш	8
4,5,6	Завдання №2.1 шт виконання моделі хроматичного кола; Формат А3 (1 шт), гуаш виконання ряду основних і доповнюючих кольорів до білого і чорного Формат А3 (2 шт), гуаш; виконати механічне змішування хроматичних кольорів у квадратах, Формат А3 (1 шт), гуаш	8
Змістовий модуль 2. Фізіологічні основи кольору, поверхневі і просторові якості, контрасти.		

7,8,9	Завдання №3. виконання таблиць контрастів: одночасний світловий контраст, одночасний кольоровий контраст, послідовні кольорові контрасти. Формат А3 (3 шт), гуаш	8
10,11,12	Завдання №4. виконання розтяжки контрастних кольорів Формат А3 (2 шт), гуаш	8
Змістовий модуль 3. Кольорові асоціації і гармонії.		
13,14,15	Завдання №5. створення кольорових гармоній Формат А4 (7 шт), гуаш	14
16	Завдання №6. Виконання композиційного рішення декоративного білого натюрморту Формат А2 (1 шт), гуаш	2
	Разом	48

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Не передбачено робочим навчальним планом

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1 курс, 2 семестр		
Змістовий модуль 1. Головні поняття кольорознавства. Кольорові групи. Типи кольорових сполучень.		
1	Домашнє завдання 1. виконання ахроматичного ряду від білого до чорного; -виконання спектру (хроматичні кольори) та представлення його у ахроматичному виді	4
2	Домашнє завдання 2. виконання моделі хроматичного кола; виконання ряду основних і доповнюючих кольорів до білого і чорного; виконання механічного змішування хроматичних кольорів у квадратах; виконання натюрморту чи пейзажу (оптичне змішування) – пуантилістична техніка (чисті кольори та кольори неповного оптичного змішування).	4
Змістовий модуль 2. Фізіологічні основи кольору, поверхневі і просторові якості, контрасти.		
3	Домашнє завдання 3. виконання таблиць контрастів: одночасний світловий контраст, одночасний кольоровий контраст, послідовні кольорові контрасти.	2
4	Домашнє завдання 4. виконання розтяжки контрастних кольорів	6
Змістовий модуль 3. Кольорові асоціації і гармонії.		
5	Домашнє завдання 5. виконання кольорових асоціацій на тему «Пори	4

	року»;	
6	Домашнє завдання 6. створення стилізованого орнаменту для виконання кольорових гармоній; виконання кольорових гармоній; створення стилізованого натюрморту, використовуючи кольорову гармонію	6
7	Домашнє завдання 7. Екзаменаційна робота - створення декоративного рішення «білого натюрморту» Формат А2. Папір, гуаш.	28
8	Підготовка до екзамену.	2
	Разом	56

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методами контролю є практична перевірка – художній перегляд.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається як середньо арифметична оцінка знань, отриманих студентом за практичні і самостійні роботи змістового модуля 1, змістового модуля 2 та змістового модуля 3 та екзаменаційну роботу.

Максимальна оцінка за змістовий модуль – **100 балів**;

Екзаменаційна робота - 100 балів.

До змістового модуля 1.

Головні поняття кольорознавства. Кольорові групи. Типи кольорових сполучень.

Оцінка кожного практичного і кожного самостійного завдання складається з суми балів

Завдання 1 – 50 балів

Завдання 2 – 50 балів

До змістового модуля 2.

Фізіологічні основи кольору, поверхневі і просторові якості, контрасти.

Оцінка кожного практичного і кожного самостійного завдання складається з суми балів

Завдання 3 – 50 балів

Завдання 4 – 50 балів

До змістового модуля 3.

Кольорові асоціації і гармонії.

Оцінка кожного практичного і кожного самостійного завдання складається з суми балів

Завдання 5 – 50 балів

Завдання 6 – 50 балів

Критерії оцінки виконання практичних робіт :

45 - 50 балів виставляється студентові, якщо він виконує всі вимоги: презентує на перегляді всі роботи – практичні та самостійні; демонструє творчий, високий рівень зображень, обу-

мовлений повним виконанням всіх учбових задач для кожної роботи; демонструє високий рівень професійного володіння художніми матеріалами; якісне оформлення робіт.

39 - 44 балів виставляється студентові, якщо він виконує всі вимоги: презентує на перегляді всі роботи; демонструє високий рівень та грамотність зображень, але з невеликими зауваженнями, що до виконання всіх учбових задач в повному обсязі; демонструє високий рівень професійного володіння художніми матеріалами; оформлення робіт якісне, але наявні невеликі похибки в зображенні.

33 - 38 балів виставляється студентові, якщо він виконує вимоги частково: презентує на перегляді всі роботи; демонструє достатній рівень та грамотність зображень, але з великими зауваженнями, що до часткового виконання всіх учбових задач; демонструє достатній рівень професійного володіння художніми матеріалами; оформлення робіт якісне, але наявні помилки та неточності в зображенні.

30 – 32 балів виставляється студентові, якщо він виконав мінімальні вимоги: презентує на перегляді всі роботи; демонструє низький рівень та грамотність зображень, з великими зауваженнями, що до мінімального виконання всіх учбових задач; демонструє низький рівень професійного володіння художніми матеріалами; оформлення робіт неякісне, наявні дуже суттєві помилки та неточності в зображенні.

0 - 29 балів виставляється студентові якщо він не виконує вимоги, закладені учбовою програмою: не здійснює виконання всього обсягу завдань; недостатня кількість робіт; були допущені дуже значні похибки, неточності, помилки в зображеннях; демонструє відсутність професійного володіння художніми матеріалами; роботи не оформлені..

Критерії оцінювання екзаменаційної роботи:

100 – 90 робота виконана на високому професійному рівні, закомпонована, врівноважена. Проведена відповідна підготовча робота з ескізними матеріалами – композиційні пошуки, лінійні, тональні, проведені пошуки стилізації, колористичні пошуки. Колорит гармонійний, цікаві стилізовані форми. Робота оформлена згідно вказаних правил на високому професійному рівні.

90 – 75 робота виконана на достатньому рівні з деякими зауваженнями щодо якості виконання. В цілому композиція натюрморту закомпонована та врівноважена. Проведена відповідна підготовча робота з ескізними матеріалами – композиційні пошуки, лінійні, тональні, проведені пошуки стилізації, колористичні пошуки. Колорит гармонійний, цікаві стилізовані форми. Робота оформлена згідно вказаних правил.

74 – 60 робота виконана на задовільному рівні із значними зауваженнями щодо якості виконання, так і до усіх процесів ведення роботи. Не достатньо проведена робота з композиційного рішення. Не достатньо проведена відповідна підготовча робота з ескізними матеріалами – композиційні пошуки, лінійні, тональні, пошуки стилізації та колориту. Робота оформлена із значними зауваженнями.

59 – 1 Робота не виконана або виконання не завершено, або виконання не відповідає рівню підготовки бакалавра. Не проведені композиційні пошуки, стилізації, колориту. Відсутні підготовчі матеріали. Робота виконана на дуже низькому рівні, не оформлена.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Овсійчук В. Українське малярство Х – XVIII століть. Проблеми кольору. – Львів: Інститут народознавства НАН України, 1996.
2. Печенюк Т. Кольорознавство. – Київ: Грані-Т, 2009. – 190с.
3. Прищенко С. В. Кольорознавство: навч. Посібник / за ред. проф. Є. А. Антоновича. – К. : Альтерпрес, 2010. – 354 с.
4. Прокопович Т. А. Основи кольорознавства : навч. посіб. Друге видання, доповнене, перероблене / Прокопович Тетяна Анатоліївна. – Луцьк: Волинський національний університет ім. Лесі Українки, 2022. – 124 с.
5. Черкесова І.Г. Кольорознавство. Колір у декоративно-прикладному мистецтві й дизайні: Навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во «Гліон», 2008. – 156с.
6. Омельченко П. Наука про малярські фарби, матеріали та техніки. 2-е видання, в 2-х томах. Львів : Б.вид. , 1996. 178 с.
7. Практикум. Основи кольорознавства / уклад. Л. Р. Стефанишин, Л. К. Поліщук. Івано-Франківськ : Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2006. 54 с. : іл.
8. Теорія кольору та кольороутворення: навч. посіб / Н. Д. Лотошинська, О. В. Івахів ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т «Львів. політехніка». — Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2014. — 204 с. : іл. — Бібліогр.: с. 192 (20 назв)

Допоміжна

1. Українське народне мистецтво. Живопис. Київ, Мистецтво, 1967, с.224.
2. Марчак В. Про малярство: Навчальний посібник . Львів : ФОП Стебляк О.М., 2018. 264 с.
3. Степанов Н.Н. Колір в інтер'єрі – К.; Вища школа, 1985. Нариси з історії українського дизайну ХХ століття: Збірник статей / ІПСМ НАМ України; За заг. ред. акад. М. І. Яковлева; Редкол.: В. Д. Сидоренко (голова), А. О. Пучков, О. В. Сіткарьова та ін. — К. :Фенікс, 2012. — 256 с. : іл.

12. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Віртуальний читальний зал бібліотека ПДАБА М. Яремків Композиція. Творчі основи зображення. <https://cutt.us/gM51a>

Розробник(и)



(підпис)

Вікторія ТИМОШЕНКО

Гарант освітньої програми



(підпис)

(Олена ПОЛОВНА-ВАСИЛЬЄВА)

Силабус затверджено на засіданні кафедри

Основ архітектури

(назва кафедри)

Протокол від «28» серпня 2024 р. № 1



Завідувач кафедри

Іван РЕВСЬКИЙ

(підпис)